

Pisatelj, ki je Evropi predstavil Orient

110 let od rojstva
Vladimirja Bartola.

V pripravi že scenarij
za film Alamut

MARKO KOVAČEVIČ

Sodobniki so ga pogosto zasmehovali. Njegov literarni slog so opisovali kot pust in prazen. Junaki njegovih zgodb so bili drugačni, postavljeni v okolje, ki ga bralstvo časa ni poznalo. A zgodbe o Orientu so Vladimirju Bartolu prinesle prepoznavnost. Danes ga uvrščajo med najboljše prozaiste slovenskega medvojnega časa. Njegov roman Alamut je bil preveden v številne jezike. Bartol je eden redkih zahodnih pisateljev, ki so ga dobro sprejeli tudi v islamskem svetu. "Človek Bartolovih zgodb je vitalen, žene se za nedosegljivimi cilji in pri tem je pripravljen manipulirati z drugimi. Z vzpostavitvijo povsem drugačnega tipa junakov močno izstopa med slovenskimi pisatelji medvojnega časa," opisuje dr. Matija Ogrin, literarni kritik in urednik zbirke Zbrana dela slovenskih pisateljev in pesnikov, v kateri je pred kratkim izšla zbirka Bartolovih novel Al Araf s podrobno literarno analizo Toma Virka. "Raziskava Bartolovih tekstov je zelo obsežno delo. Vsak osnutek je skrbno shranil in ga večkrat predelal. Če z osnutkom kakšne novele ni bil zadovoljen, ga je napisal na novo. Tako obstaja več verzij istega dela," je povedal Ogrin.

Paranoičen posebnost

Literat, ki se je rodil pred 110 leti v Svetem Ivanu pri Trstu, je veljal za posebnost. Tudi sam se je v avtobiografiji opisal kot pretirano občutljiv in drugačen otrok z bogato fantazijsko predstavo. "Včasih je bil paranoičen. V prejšnjem režimu je imel vedno občutek, da ga nekdo nadzoruje, mu sledi,"

svojega očeta opisuje Bojan Bartol. Ravno občutek, da ga nadzorujejo, je bil glavni razlog, da Alamuta ni nadaljeval. Roman je bil sprva mišljen kot trilogija. Ker je pisatelj umrl, ko je bil sin star le 19 let, se o literaturi nista veliko pogovarjala. "Moji prvi spomini nanj so zelo topli. Kot kulturni ataše je delal v Trstu in vedno, ko je prišel domov, nam je kaj prinesel. Bil je kot nekakšen dedek mrz. Če je imel čas, mi je rad kaj narisal. Zelo dobro je znal risati," se spominja Bojan Bartol, ki je bil konec prejšnjega tedna gost dogodka, ki ga je ob 110. obletnici pisateljevega rojstva pripravila založba Sanje.

Alamut tudi na filmu

"Njegovo delo se je v Sloveniji začelo ceniti šele kakšnih 25 let nazaj. Pred tem je bil zapostavljen, ker je pisal o krajih in ljudeh, ki jih slovenski bralec ni poznal," meni Bojan Bartol. Roman Alamut je bil ponovno postavljen v središče domače in mednarodne javnosti po dogodkih 11. septembra 2001. "Zgodile so se spremembe v zahodni zavesti o tem, kaj vse je posameznik pripravljen storiti za dosego nekega cilja. Odprla se je globoka moralna problematika o takšni poti. Alamut te probleme v govorici, razumljivi bralcem, spretno postavlja na plan," pravi Matija Ogrin. Bartolov najbolj znani roman bi lahko kmalu zaživel tudi na filmskem platnu. Založba Sanje, ki ima avtorske pravice za Bartolova dela, je že v preteklosti prejela kar nekaj ponudb za film. Dosegli so dogovor s španskim filmarjem Guillemom Martinezom. Režiser in scenarist, ki je bil za svoje kratke filme nagrajen na Sundance festivalu in Berlinalu, že piše scenarij, ki naj bi bil končan čez dober mesec. "O režiserju je še preuranjeno govoriti. V tem trenutku tudi še ne vemo, v katerem jeziku naj bi se film snemal," pa evforijo nekoliko umirja glavna urednica založbe Tjaša Koprivec.

Page: 15

Reach: 127000

Country: SLOVENIA

Size: 313 cm2

2 / 2

Dr. Matija Ogrin: "Z vzpostavitvijo povsem drugačnega tipa junakov močno izstopa med slovenskimi pisatelji medvojnega časa." (Manca Čujež/[založba Sanje](#))

Bojan Bartol: "Včasih je bil paranoičen. V prejšnjem režimu je imel vedno občutek, da ga nekdo nadzoruje, mu sledi." (Manca Čujež/[založba Sanje](#))